

Programová reč, hlavného predstaveného, pre saleziánsku rodinu

Valdocco, 19 decembra 2009, o 9:00 hod.¹

Drahí bratia a sestry

som naozaj šťastný, že vás môžem pozdraviť tu na Valdoccu, pri príležitosti vyvrcholenia osláv 150 výročia založenia našej Saleziánskej spoločnosti, ktorá je prvým semiačkom, zasiatym naším milovaným otcom Don Boskom, z ktorého vzkĺčila celá saleziánska rodina. „Zo semienka vyrástol strom a zo stromu vznikol les.“

Vitajte na stretnutí saleziánskej rodiny. Považujem ho za jeden z veľmi významných a dôležitých momentov týchto sviatočných dní. Včera sme prežívali pravé jubileum, ktoré nám ponúklo možnosť získať plnomocné odpustky, za tento dar budme Bohu vďační.² Dnes je nám zasa ponúknutá možnosť spoločne prehĺbiť charizmu Don Boska.

Milosť tohto jubilea je v tom istom okamihu aj úlohou, ktorá nás povzbudzuje, aby sme pokračovali v prípravách osláv dvestého výročia narodenia Don Boska. A naozaj tento rok, v ktorom si pripomíname založenie Saleziánskej Spoločnosti a teda začiatky celej Saleziánskej rodiny, je vvedením do osláv tejto dvestoročnice.

Môj dnešný príhovor chce byť *programovou rečou pre celú Saleziánsku rodinu*, ktorá je, v tomto roku 2009, volaná k posilneniu svojej identity; byť duchovnou a apoštolskou rodinou Don Boska; ktorá vždy viac pracuje ako zoskupenie skupín a osôb, ktoré sa odovzdali práci pre spásu mladých. Body, ktoré vám chcem teraz ponúknuť, vám môžu pomôcť dosiahnuť tento dvojitý cieľ.

---

¹ Stretnutie sa začalo spoločnou modlitbou ranných chvál, za animácie ponovicov z Nave-Brescia.

² Na sv. omši, 18 decembra večer, pri príležitosti osláv 150 výročia založenia Saleziánskej spoločnosti, sa čítal dokument, ktorým Sv. Otec Benedikt XVI udelil možnosť získať plnomocné odpustky všetkým sláviacim. (treba pozrieť znenie tohto vyhlásenia)

1. Návrat k Don Boskovi

Našou prvou úlohou je: milovať Don Boska, študovať ho, napodobňovať ho, modliť sa k nemu a dať ho poznať, aby sme vždy začali od neho znovuobjaviac jeho inšpirácie, ktoré ho poháňali dopredu, jeho najhlbšie motivácie a najsilnejšie presvedčenia. Privlastnime si jeho apoštolské nadšenie, ktoré vyviera zo srdca Ježiša Krista. Nejedná sa tu o nostalgiu za minulosťou, ale o objavenie nových ciest pre budúcnosť! Don Bosko je kritériom nášho rozlišovania a cieľom našej identifikácie.

Na Don Boskovej neúnavnej práci nás najviac udivuje neuveriteľná jednota medzi prácou a modlitbou (spojením s Bohom). Je to dar milosti, ktorý je ovocím jeho jediného zmyslu života, ktorým sú mladí ich šťastie a spása. Don Rua nám o tom hovorí: „Neurobil krok, nepovedal slovo a nepodnikol nič, čo by nesmerovalo k záchrane mládeže ... V skutočnosti mu okrem duší nič viac neležalo na srdci.“³

Don Bosko pochopil svoj život ako povolanie a ako poslanie. Cítil sa byť od Boha volaný a poslaný k mladým. Veď svätým sa stal tak, že sa im úplne odovzdal, žil medzi nimi a miloval ich ako nijaký iný svätec. Tajomstvom jeho svätosti a jeho úspechu ako vychovávateľa, kňaza, zakladateľa je toto: prvenstvo Boha v jeho živote. Iba Boh bol centrom jeho činnosti, prameňom jeho duchovného života, zdrojom jeho apoštolskej horlivosti (*passione*). Vrátiť sa k Don Boskovi je kritériom duchovnej obnovy, saleziánskej svätosti a aj apoštolskej účinnosti (Porovnaj Stanovy SDB 21).

2. Návrat k mladým

Návrat k Don Boskovi znamená návrat k mladým s bezhraničnou láskou pre všetkých, ktorá nezanedbá nikoho, ale uprednostňuje niektorých: a to „najchudobnejších; tých, ktorí to najviac potrebujú; a tých, ktorí sú v nebezpečenstve“. Ide tu o to: aby sme im vyšli v ústrety načúvajúc ich potrebám; aby sme sa s nimi stretli s radosťou v situáciách každodenného

---

³ Don Rua: *Obežník z 24.8.1894*

života, pozorní na výzvy a otvorenie poznať ich svet; a aby sme ich animovali k protagonistizmu, prebudiac v nich zmysel pre Boha a svätosť s ponukou ciest, ktoré k nej vedú podľa saleziánskej spirituality (Porov. GK 26).

Každodenné boje mladých, ich veľké očakávania života, slobody a lásky, a tiež ťažkosť pochopiť ich jazyk, nás všetkých dnes vyzývajú k odpovedi na ich problémy. Ale niet inej cesty ako tej, ktorú použil Don Bosko, ktorá sa tak stáva pre nás základnou požiadavkou: musíme im vyjsť v ústrety, spraviť prvý krok, vypočuť a prijať ich s ich očakávaniami a túžbami. Toto všetko nám hovorí, že základný kameň každého úspešného výchovného procesu je bezpodmienečné prijatie mladých.

Nesmieme nikdy zabudnúť, že pre nás mladí nie sú prostriedkom ako zabiť čas, a tobôž nie prácou, ktorú treba urobiť čo najrýchlejšie a čo najpovrchnejšie, ale sú pre nás poslaním, sú pre nás zmyslom nášho bytia, sú miestom „kde stretáme Boha“ (Porovnaj Stanovy SDB 95), sú cestou samotnej skúsenosti Boha, ba dokonca celého nášho posväcovania sa, teda sú najlepšou časťou nášho dedičstva.

Obnova našej Spoločnosti a celej saleziánskej rodiny záleží od vernosti nášmu poslaniu, čiže „pre“ mladých a „s“ mladými. Zsvätili sme sa Pánovi ako apoštoli mladých. Len takýmto spôsobom sa môžeme vrátiť naspäť k Don Boskovi.

3. Žiť spiritualitu Don Boska

Nakoniec, aby sme prekonalí duchovnú priemernosť, ktorá nás oberá o schopnosť mať postoj a pohľad viery, je nutné poznať, prehĺbiť a žiť Don Boskovu spiritualitu. Už veľakrát som povedal, že poznáme naše dejiny mnohokrát preštudované našimi historikmi; a tiež, že poznáme našu pedagogiku, ktorá bola preštudovaná a prehĺbená našimi pedagógmi, ale veľmi málo poznáme Don Boskovu duchovnú skúsenosť a tiež jeho spiritualitu.

Nestačí nám poznať len jeho históriu, jeho aktivity a jeho výchovný systém. Pri koreni týchto vecí, ako prameň ich plodnosti, účinnosti a aktuálnosti, je častokrát niečo iné, čo nám mnohokrát veľmi ľahko uniká: je ňou jeho hlboká

duchovná skúsenosť, môžeme ju nazvať jeho *rodinnosť* (blížkosť) s Bohom. Nesmie nás prekvapiť, že Don Boskova spiritualita bola definovaná ako „neustále spojenie s Bohom“ , ona je základom jeho neúnavnej práce posvätenej modlitbou.

Naozaj pravý a hlboký duchovný život nie je možný bez každodennej návštevy Božieho Slova a Eucharistie, ktoré sú existenciálnym centrom života apoštola a tiež komunity apoštolov.

Bez tejto „rodinnosti“ ľahko skĺzneme do aktivizmu, ktorý sám o sebe produkuje len psychologický stres, fyzickú únavu až do úplného vyčerpania (tzv. syndróm vyhorenia - „burned out“), necitlivosť k potrebám iných a duchovnú povrchnosť. Vďaka tomuto, aktivizmus môžeme považovať za novú herézu, ktorá nechá človeka uveriť, že všetko závisí len od neho a od jeho skutkov, a že takto môže odhliadnuť od Boha, zabudnúť na to, čo hovorí Ježiš: „Bezo mňa nemôžete nič urobiť.“ (Jn 15,5)

Prišla chvíľa, keď musíme vrátiť hodnotu a prvé miesto Duchu Svätému, ktoré je mu vlastné a znovuobjaviť primát milosti. Len takto je možná skúsenosť Boha, bez ktorej neexistuje saleziánske poslanie, pretože ono nespočíva v robení vecí, ale bytí „znakmi a nositeľmi Božej lásky“. Musíme teda chrániť náš intímny vzťah s Pánom Ježišom Kristom, ktorý z nás robí jeho zamilovaných učeníkov a teda entuziazmom naplnených apoštolov.

Je jasné prečo sa potrebujeme modliť sa a premieňať našu aktivitu v modlitbu, až do bodu, v ktorom sa staneme kontemplatívnymi v činnosti, sledujúc tak nielen a iba povýšenie ľudskej úrovne mladých a vytvorenie kultúry bohatej na hodnoty, ale sledujúc spásu týchto mladých.

4. Kontemplovať srdce Ježiša Krista

Toto všetko je v jeden myšlienkovvej línii s tým, čo som napísal v jednom z mojich prvých listov saleziánom, v ktorom som povedal: „Ozajstnou výzvou zasväteného života je vrátiť Krista zasvätenému životu a zasvätený život Kristovi, bez pokušenia považovať to za prirodzené.(Atti 382,20,2003)“ Dnes viac než kedykoľvek inokedy musí byť jasná naša kresťanská identita, v prípade

zasvätených sa jedná o ich povolanie, t.j. byť „živou spomienkou života a diela Ježiša Krista poslušného, chudobného a čistého.“ (VC, 22)

Pre nás, členov saleziánskej rodiny, horlivosť (passione) hesla „Da mihi animas, coetera tolle,“ prechádza nutne cez kontemplovanie Ježiša. To so sebou prináša potrebu poznať ho stále hlbšie, milovať ho stále silnejšie, nasledovať ho stále radikálnejšie. Poznanie Ježiša musí pre nás byť, tak ako bola pre sv. Pavla, najvyšším poznaním. (Porovnaj Stanovy SDB 34)

Nie náhodou najlepším kristologickým zobrazením figúry saleziána je ikona Dobrého Pastiera, tak ako ho kontemploval Don Bosko, ktorý v ňom našiel základné prvky svojho poslania a vo svojej extrémnej syntéze vyjadruje pastoračnú lásku až do bodu, v ktorom neváha darovať svoj život.

Don Bosko v eucharistickom Ježišovi objaví nevýslovné tajomstvo lásky. V ňom Don Bosko vidí Spasiteľa prinášajúceho spásu. V Ježišovi kontempluje Učiteľa a Príklad k nasledovaniu; a tiež v ňom vidí Priateľa a Spoločníka na ceste. Skutočne v ňom kontempluje Dobrého Pastiera, odhodlaného dať svoj život pre dobro svojho stáda. Tu vyvierajú jeho: naliehavosť kázať, uzdravovať a zachraňovať.

5. Prijat' apoštolskú horlivosť hesla „da mihi animas“

Vrátiť sa k Don Boskovi a vrátiť sa k mladým sú pre nás základom a obzorom našej saleziánskej identity a poslania. Don Bosko bol predovšetkým apoštolom a celý svoj život bol poznačený naliehavosťou zachraňovať najchudobnejších a najbiednejších chlapcov. Don Bosko bol človekom jedinej vášne (horlivosti, zápalu).

Práve ten apoštolský impulz, ktorý nás pobáda venovať všetky naše sily pre mladých, dnes voláme „pastoračnou láskou“. Ona je asi najvernejším výrazom, pomenúvajúcim duchovný a apoštolský program, ktorý Don Bosko žil a nám zanechal v hesle „Da mihi animas, coetera tolle“(Porovnaj Stanovy SDB 4). Sme presvedčení, že toto heslo, vybraté a žité Don Boskom, predstavuje pre všetkých nás syntézu našej spirituality, našej mystiky a tiež saleziánskej askézy.

Takýto impulz koncentruje všetku energiu apoštolskej lásky a horlivosti do záchrany duší mladých. Pre Don Boska, pracovať pre záchranu duší, bolo najsvätejším zo všetkých diel. A to bol dôsledok jeho „bytia“ ako kňaza. Kvôli tomuto sa stal kňazom a vo svojom živote nechcel byť ničím iným, iba kňazom.

V Don Boskovom životnom programe nachádzame motivácie a metódu ako sa postaviť, s odvahou a jasnou myslou, zoči-voči aktuálnym kultúrnym výzvam. Totižto „da mihi animas“ dáva do centra nášho života zmysel pre Božie otcovstvo, bohatstvo smrti a zmŕtvychvstania Ježiša Krista a silu Ducha Svätého, zároveň podporuje mladých, aby spoznali a vychutnali si tieto možnosti v takej miere, ktorá by im šťastný život a večnú spásu.

Kvôli tomuto je nevyhnutné znovu zapáliť si srdce od Ježišovho a Don Boskovho srdca. Nejedná sa tu o nejaký prechodný entuziazmus, ale o pravé obrátenie zo stretnutia s Ježišom, nechajúc Ho rozprávať k nášmu srdcu, nech v ňom samotnom nájdeme najlepšiu energiu. Áno, nech Kristus vojde do nášho života, nech nám On prinesie radosť a očarenie, nech posilní naše presvedčenie, nech nás podporí vo vernom kráčaní k zmluve, podriadiac náš osobný, komunitný a inštitucionálny život hodnotám Evanjelia a Don Boskovej charizmy.

6. Cítiť naliehavosť evanjelizovať

Vrátiť sa k Don Boskovi je tiež pozrieť si naše začiatky. Nemôžeme, nesmieme zabudnúť, že Saleziánska spoločnosť „vo svojich začiatkoch bola jednoduchým katechizmom.“⁴ Tak, ako náš otec a zakladateľ, aj my sme volaní byť „vychovávateľmi k viere,“ a tak ako on, aj my musíme kráčať s mladými, aby sme ich sprevádzali ku stretnutiu s Ježišom Kristom – Zmŕtvychvstalým. Preto evanjelizácia je centrom nášho poslania a dnes, viac než kedykoľvek predtým, musíme cítiť naliehavosť uprednostniť našu evanjelizačnú prítomnosť medzi mladými.

Saleziánske poslanie sa odohráva vo vnútri poslania celej Cirkvi, ktorej hlavnou prioritou je ohlasovať a šíriť Evanjelium. Ohlasovanie Evanjelia nie je jednou

---

⁴ MB 9, 61. (alebo Stanovy SDB 34)

z pastoračných aktivít Cirkvi. Ono je jej poslaním. Cirkev existuje, aby evanjelizovala a evanjelizácia tvorí jadro jej najhlbšej identity.

Evanjelizácia je dnes ozajstnou prioritou pre Cirkev, no nie preto, že spoločnosť a to hlavne v Európe je silne sekularizovaná (to robí našu prácu viac stresujúcou), ale preto, že evanjelizácia je jej hlavným poslaním. Cirkev dnes túto naliehavosť prezentuje ako novú evanjelizáciu, utvoriac z nej ozajstný pastoračný plán pre tretie tisícročie. Ide o ohlasovanie osoby Ježiša Krista, v jeho plnej ľudskej prirodzenosti tak, aby ho mladí mohli spoznať a stať sa jeho učeníkmi.

Skutočnosť, že máme byť pozorní na nové socio-kulturálne kontexty, na znamenia čias, na výzvy prichádzajúce od sveta a mladých, nás nezablokuje, ale podnieti dať väčšiu kvalitu našej evanjelizačnej práci. Globalizácia, sekularizmus, pluralizmus a relativizmus tvoria podmienky, v ktorých musí zaznievať dobrá správa evanjelia dávajúc človeku svetlo a nádej.

Nová evanjelizácia predpokladá a vyžaduje nových evanjelizátorov, plných nadšenia, radosti a vierohodnosti svedectva, odvážnych v ohlasovaní, dôverujúcich modernému človekovi, pokorných a slúžiacich, tvoriacich dialóg, otvorených pluralizmu, schopných vyjadriť evanjelium v jazyku a kategóriách dnešnej kultúry. Jedná sa predstaviť vieru ako príľnutie k jedinej Osobe a jej posolstvu. Stadiaľto pochádza imperatív, aby sme najprv my sami boli evanjelizovanými.

Táto nutnosť evanjelizovať predpokladá predovšetkým seriózne úsilie duchovnej a pastoračnej obnovy. Bez nej sa evanjelizácia stane čírim prozelitizmom a opakom tvorenia jednej pravej komunity veriacich spojených putom viery v Ježiša Krista, ktorí jednajú silou lásky a vedia dosvedčiť svojim životom to, čo hlásajú svojimi ústami a srdcom.

Prišiel moment, v ktorom treba konečne prekročiť prah bojzlivosti a zvestovať s presvedčením, radosťou a odvahou Ježiša Krista a jeho evanjelium, ako najväčší dar, ktorý nám daroval náš Otec. A my ho teraz môžeme darovať všetkým.

Ako Saleziánska rodina evanjelizujeme výchovou. Nie však akákoľvek evanjelizácia vychováva a na druhej strane, nie hocaká výchova evanjelizuje.

Práve preto výchova a evanjelizácia sú dve rozličné úlohy s rozličnými cieľmi a metódami. Pokiaľ prvá sa zaoberá prostredím kultúry, druhá sa umiestňuje do prostredia viery, ale obe konajú jednotne vzhľadom k objektu, ku ktorému sú upriamené, u oboch je ním osoba ako taká, obidve sa snažia o jej rast a rozvoj. Preto, aby sme mohli formovať „pocitívych občanov a dobrých kresťanov,“ naša výchovná prax musí neoddeliteľne zjednotiť výchovu a evanjelizáciu.

7. Pod materinskou ochrannou Márie

Vrátiť sa k Don Boskovi nás privádza objaviť miesto a rolu, ktorú zohrala v jeho živote Panna Mária. Ak jeho život sa točí výslovne okolo Boha, tak spokojne môžeme povedať, že aj okolo Panny Márie. Mária bola jeho učiteľkou a sprievodcom v hľadaní božej vôle a v jej naplnení.

Vieme, že už od malička ho mama Margita zasvätila Panne Márii a učila ho vzývať jej meno tri krát za deň. Takto sa Mária krok za krokom stala pre neho životnou skúsenosťou, pravou matkou, ktorá ho sprevádza kdekoľvek ide. V sne z deviatich rokov mu ju Ježiš dal za učiteľku a sprievodcu v poslaní mu zverenom. Don Bosko bol tak silno presvedčený, že Mária ho viedla až vyhlásil, „že to Ona je zakladateľkou a oporou nášho diela.“ Ak je pravda, že Don Bosko bol svätcom Panny Márie Pomocnice, tak je tiež pravda, že Panna Mária Pomocnica je „Don Boskovou Máriou.“

A práve jej zverujem všetkých a každého z vás, našu Kongregáciu, celú Saleziánsku rodinu, našich spolupracovníkov i mladých s celého sveta. Ona nás povedie v nasledujúcich stopäťdesiatich rokoch a pomôže nám znova napísať aspoň takú brilantnú históriu, akú teraz slávime.

Úspech výchovy je v láske

Rozhovor Magdiho Cristiana Allama
s Don Pascualom Chávezom Villanuevom

*Konferenčné centrum – Lingotto, Turín, 19. decembra 2009
Pri príležitosti 150-ho výročia založenia Saleziánskej spoločnosti*

Hovorí Pán Magdi Cristiano Allam

Je pre mňa veľkou ctou a radosťou, že môžem byť dnes prítomný na tejto slávnosti, na oslavách 150-tich rokov od vzniku Saleziánskej spoločnosti, a viesť rozhovor s deviatym nástupcom svätého Jána Boska.

Aj ja som Don Boskovým synom. Mal som nesmierne šťastie byť saleziánskym chovancom v inštitúte Don Bosko v Káhire v Egypte, kde som sa narodil. Prežil som tam osem rokov, a to od roku 1962 až po rok 1970, a som zaviazaný saleziánskej výchove za to, že mi dala taký etický pohľad na život, ktorý do centra svojej pozornosti dáva osobu ako takú. Tento pohľad sleduje spoločné dobro, vstúpuje zmysel pre zodpovednosť. Bez tohto všetkého by som nemohol pokračovať na mojej životnej ceste, ani ako žurnalista už dobrých tridsaťpäť rokov, ani ako vicedirektor denníka „Corriere della Sera“ (posledných šesť rokov), a ani dnes by som nemohol svedčiť o kresťanských hodnotách ako poslanec v Európskom parlamente.

Som zvlášť zaviazaný don Pascualovi Chavezovi, že mi dnes ponúkol túto možnosť. Vďaka nemu a jemu podobným pravým svedkom viery a slobody, som mohol realizovať svoju dlhú cestu. Ona ma, v istom bode môjho života, priviedla dotknúť sa rukou daru kresťanskej viery. Všetko to vyvrcholilo, 22 marca 2008, obradom krstu prijatého z rúk Sv. Otca Benedikta XVI. Don Pascual bol jedným zo svedkov, ktorý mi pomohol pochopiť, spolu s mnohými saleziánmi, ktorých som poznal v Káhire v tých rokoch, že Ježiš je prítomný medzi nami skrz osoby, ktoré sú svojimi dobrými skutkami schopné šíriť pravdu o láske a okúzľujúcej sile Ježiša Krista.

Chcel by som sa obrátiť na Don Pascuala s otázkami, ktoré nám všetkým môžu vykresliť nadčasovosť myšlienky, dedičstva, aktuálnosť a úžasnú perspektívu, ktorú nám Don Bosko zanechal.

Stopäťdesiat rokov potom. Aké je pravé a hlboké dedičstvo Saleziánskej spoločnosti a ktorá Don Boskova myšlienka bola tou, ktorá zapríčinila úspech jeho výchovného systému?

Hlavný Predstavený:

V tomto monumente, v ktorom je Don Bosko obklopený mladými, vidím perfektne vyobrazené dedičstvo a kľúč k jeho výchovnému systému. (Pozri foto) Veľký úspech saleziánskej výchovy totiž spočíva v blízkom vzťahu medzi dospelým a dospievajúcim, medzi vychovávateľom a vychovávaným. Dnes, v dobe krízy a nedostatku výchovy, dospelý stratili autoritu a vplyv na mladých. Jedinou vecou, ktorá im môže navrátiť tento vplyv je, byť blízko mladým.

Don Boska pochopíme len vtedy, keď ho vidíme obklopeného jeho chlapcami. Nie nadarmo im hovorieval: „Stačí, že ste mladí, aby som vás mal veľmi rád. Tu medzi vami som naozaj šťastný.“

Ak prvým kľúčom úspechu je blízkosť medzi vychovávateľom a mladým človekom, tak druhý kľúč spočíva v pokuse pochopiť svet mladých. Práve tých mladých, ktorý sa každý víkend ponoria do sveta bláznivej zábavy (tzv. „movida“) v tejto kultúre relativizmu a nihilizmu, v ktorej absolútne chýbajú oporné body.

Nečítali ste náhodou knihu od Umberta Galimbertiho - „Znepokojujúci hosté. Nihilizmus a mladí“, alebo román od Turínskeho matematika Paola Giordaniho – „Osamelosť prvočísel“, obe opisujú situáciu veľkého prázdna žitú mnohými dnešnými mladými.

A naozaj čierna kronika nám často opisuje skupinky mladých a ich extrémne zábavky, v ktorých nachádzajú svoju realizáciu. Napríklad, keď z priechodu ponad cestou hádžu kamene na prichádzajúce autá, až pokiaľ jedným z kameňov netrafia auto tak, že zapríčinia smrť.

Odpovede na otázku, „Prečo ste to urobili“, hneď po vykonaní týchto skutkov sú hrôzostrašné; oni v týchto krutých hrách vyjadrujú nudu, absolútne prázdno a chýbajúce citové naplnenie. Snažiť sa pochopiť týchto mladých je ozaj druhým hlavným bodom úspešnej výchovy. Je to tak, ako nás tomu učí Don Bosko v stretnutí s Bartolomeom Garellim v sakristii kostola sv. Františka. Najprv sa ho pýta odkiaľ pochádza, potom ako sa volajú jeho rodičia, skrátka snaží sa hneď vstúpiť do jeho sveta.

Je tu aj tretí bod: snažiť sa vytvoriť autentický (pravý) medziosobný vzťah, ktorý neznamená iba „strategickú blízkosť.“ Ale ide tu o pravú lásku. Toto platí tak pre vás rodičia, ako aj pre nás saleziánov, kňazov a vychovávateľov. Ozajstným úspechom vychovávateľa je láska, pretože len láska vyslobodzuje najlepšie sily z vnútra človeka, z jeho srdca. Ak sa mladý cíti milovaný, hovorieval Don Bosko, dokáže odpovedať dajúc to najlepšie zo seba.

Don Bosko nezačínal nikdy od ideálnych podmienok, ale o tých reálnych. Koľkokrát si myslíme, že mladí, aby začali svoj výchovný proces, sa musia nachádzať v optimálnych situáciách. Don Bosko naopak začínal od talentov, ktoré chlapci mali. Presne tak ako s Bartolomeom Garellim. Nespýtal sa ho neviem akú zložitú vec, ale jednu úplne jednoduchú, či vie písať. Vždy sa začína od bodu, v ktorom sa nachádzajú naši chlapci. Každý z nich má totiž talenty, na ktorých sa môže začať stavať. Je tomu presne tak, ako nám to ukázali títo 14-25 roční chlapci a dievčatá z mládežníckeho orchestra tu v Turíne. Zostávam očarený ich majstrovstvom. Prečo o mladých hovoríme len zle? Veď predsa oni sú našimi najlepšimi silami a zdrojmi.

O mladých sa hovorí, že sú budúcnosťou. Pre mňa sú prítomnosťou, pretože ak teraz nedostanú možnosť rozvíť ich talenty, nebudeme mať osoby bohaté na ľudské kvality, nebudeme mať nových a poctivých občanov. Teda mladý sú našou budúcnosťou, pretože sú našou prítomnosťou. Toto je dedičstvo, ktoré nám zanechal Don Bosko.

Prejdime na prítomnosť. Don Pascual, môžete nám predstaviť saleziánsku prítomnosť vo svete? Ste spokojní? Existujú problémy, ktoré bránia v raste výchovnej ponuky, ktorá dosahuje takého veľkého záujmu? Zvlášť by som sa chcel spýtať na situáciu saleziánskeho diela v Piemonte, tu kde to všetko začalo, a potom v Taliansku ako kolíske kresťanstva a v neposlednom rade na situáciu v Európe, ktorá je kresťankou zemou?

Hlavný Predstavený:

Najvhodnejšou osobou, ktorá by mala rozprávať o situácii saleziánov tu v Piemonte, je provinciál don Stefano Martoglio. Dost' často navštevujem túto provinciu a dovoľm si tvrdiť, že situáciu v nej veľmi dobre poznám. Naša prítomnosť je tu veľmi silná, viac než 500 saleziánov. Je tiež veľmi dôležitá, ako to včera povedal pán primátor mesta Turína Sergio Chiamparino, pozitívne zhodnotiac schopnosť saleziánov všímaj si neustálu evolúciu spoločnosti a tiež ich ochotu ísť v ústrety novým situáciám, v ktorých sa mladí nachádzajú, ako napríklad tej najnovšej – t.j. imigrácii. Sme zaneprázdnení snažiť sa na ňu odpovedať rôznymi iniciatívami, aby sme mladých imigrantov dokázali prijať, liečiť a vychovávať.

Mnohokrát sa ponosujeme na imigrantov. Ja sám so emigrantom, pretože pochádzam z Mexika, aj keď som sa ním stal tak, že som bol zvolený za hlavného predstaveného. Nezabudnime však, že Taliansko je národom emigrantov. Viete koľko miliónov talianov je v Brazílii? Dvadsať. A to nehovorím o Argentíne, Austrálii a o Spojených štátoch Amerických. Ako vlast' toľkých emigrantov musí teda, vždy otvoriť svoje srdce a vedieť prijať. Samozrejme, že najprv treba dať tejto „hre“ jasné pravidlá, predovšetkým keď sa jedná o integráciu tak rozličných kultúr. A Don Bosko toto veľmi dobre vedel. Svoji saleziánom, poslaným do Argentíny, dával za úlohu nielen sa venovať miestnemu obyvateľstvu, ale aj synom emigrantov. A presne o to sa snažíme tak tu, ako aj iných častiach sveta.

Aká je situácia a naša prítomnosť tu v Taliansku? Je tu šesť provincií s viac ako 2500 spolubratmi, je to veľmi pekné číslo, ak zoberieme do úvahy celkové číslo 16 000 saleziánov vo viac ako 120 krajinách sveta, tak prítomnosť saleziánov tu v Taliansku je po Indii tou najpočetnejšou.

V Európe je situácia celkom iná. Krajiny z centra a severu Európy ako napríklad Belgicko, Holandsko a Írsko majú problém s povolaniami. Kvôli tomuto problému sme rozbehli „Projekt Európa“. Chceme ním oživiť saleziánsku charizmu predovšetkým z vnútra. To znamená byť presvedčení, že my saleziáni máme budúcnosť pokiaľ tu budú mladí a pokiaľ tu bude potreba výchovy a starostlivosti o emigrantov. Ďalším krokom, ktorý má za cieľ tento projekt je nutnosť prehodnotiť našu prítomnosť, t.j. byť tam, kde je naša prítomnosť potrebná, dôležitá a plodná z pastoračného pohľadu a tiež pohľadu povolání. A nakoniec sa zaväzujeme poslať nových misionárov, kontribút, ktorý Taliansko vždy rado poskytlo. Mnohí zo saleziánov, ktorých sme videli pre malou chvíľou vo videu, pochádzajú odtiaľto. Taliansko, nielenže nám dalo najkrajší dar pre mladých – Don Boska, ale ja poslalo mnohých misionárov, ktorí skvelo zosobnili jeho cestu dokonalosti. Napriek problémom, ktoré tu i tam stretávame, sme spokojní s prácou, ktorú robíme.

Na doplnenie k tejto téme. Dnes ráno ste mi rozprával, že v Taliansku sa začína prebúdzajúť citlivosť na povolanie, ktorá by mohla znamenať záchranu kresťanskej spirituality.

Hlavný Predstavený:

Je tomu naozaj tak. Tohto roku máme v noviciáte dvadsaťdva mladých talianskych spolubratov a vôbec to nie je málo. Don Bosko, nielen mal rád mladých, ale ich aj prosil o takú štedrosť, ktorá je ochotná zriecť sa vlastných projektov a pokračovať v rozvoji toho jeho. Čo by bolo bývalo pred 150 rokmi, ak by skupinka chlapcov, pozvaných Don Boskom stať sa jeho spolupracovníkmi, nebola prijala jeho pozvanie? Tak dnes ako aj vtedy, sme my saleziáni volaní pomáhať chlapcom stať sa veľkodušnými, aby sa dokázali podobne rozhodnúť ako tí pre 150 rokmi. Je prekrásne byť saleziánom. A poviem vám ešte jednu vec, keby sa mi prihodilo, že sa mám znova narodiť, tak by som sa znova stal saleziánom.

Hovorme teraz o budúcnosti. Naznačili ste nám, že je tu táto kríza alebo nedostatok výchovy. A tiež, že tým naozaj najaktuálnejším spôsobom na to, aby sme ju dokázali premôcť, je Don Boskova výchovná etika. A tiež, že ona je založená na jednoliatom ponímaní osoby, vychovávanej spojením týchto prvkov: poznania, hodnôt, skutkov (Don Boskom volaných poznaním), kresťanstva a budovania spoločnosti. Ako je možné dnes, vybudovať na poli výchovy široké hnutie kresťanov aj nekresťanov, ktoré by mohlo, zdieľajúc túto výchovnú etiku, pomôcť vymaniť sa novým generáciám z priepasti relativizmu a nihilizmu, ktoré prinášajú smrť, tak jednotlivcom ako aj celej civilizácii?

Hlavný Predstavený:

Myslím si, že prvou veľkou vecou je uvedomiť si, že žijeme v kultúre, ktorá je pluralistická. To znamená, že musíme byť schopní vytvoriť základňu spoločne zdieľaných hodnôt. Ak sa nám nepodarí takúto víziu vytvoriť, teda víziu, ktorá platí pre všetkých, bude tu vojna predstáv a foriem, majúcich za následok neznesiteľnosť spoločenského života. Uvedomiac si aj odlišnosti v náboženských pohľadoch, je prvou vecou, ktorú treba urobiť a dosiahnuť to, že sa spíše a prijme spoločná báza hodnôt.

Potom treba už len začať pracovať vždy viac vo vzájomných vzťahoch s tými, ktorí sa naozaj naplno dajú do hry, ktorí veria týmto trom ideálom, tvoriac tak vzájomnú jednotu (synergiu). A to predovšetkým: veriacim vo formáciu ľudskej osoby bohatej na hodnoty, plnej vznešených citov a schopnej dosiahnuť vysoké ideály. Teda, veriacim presne takej výchove, ktorá nám vyformuje profesionálov, akých naozaj nutne potrebujeme. A nakoniec vychovajúc takeho muža a ženu, ktorí sa vedia zasadiť za spoločné dobro celej spoločnosti, lebo majú pre to vypestovanú vysokú citlivosť. Myslím si, že najväčšou výzvou pre nás je tento bod: nechcieť dosiahnuť silovú - násilnú integráciu, ale takú, ktorá je premyslená, pozostávajúca z väčšieho citu pre vzájomné prijatie, rešpekt a intenzívne zdieľanie hodnôt.

... hodnôt, ktoré nie sú obchodovateľnými ...

Hlavný Predstavený:

Istotne. Hodnôt, ktoré nie sú obchodovateľnými, lebo patria a sú hodnotami všetkých.

1. Návrat k Don Boskovi	2
2. Návrat k mladým	2
3. Žiť spiritualitu Don Boska	3
4. Kontemplovať srdce Ježiša Krista	4
5. Prijat' apoštolskú horlivosť hesla „da mihi animas“	5
6. Cítiť naliehavosť evanjelizovať.....	6
7. Pod materinskou ochrannou Márie	8
Úspech výchovy je v láske	9

„V tomto monumente, v ktorom je Don Bosko obklopený mladými, vidím perfektne vyobrazené dedičstvo a kľúč k jeho výchovnému systému. Veľký úspech saleziánskej výchovy totiž spočíva v blízkom vzťahu medzi dospelým a dospievajúcim, medzi vychovávateľom a vychovávaným.“